

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52. • Tel.: +36 1 459 7777 • www.mekh.hu

Ügyiratszám: VKEFFO/2034-3/2020
Ügyintéző: dr. Csütörtöki Balázs
Telefon: 06-1-459-7951
E-mail: vizikozmu@mekh.hu

Tárgy: vezető szakmai gyakorlatának ellenőrzése kapcsán jogkövetkezmény/ek megállapítása
– VASIVÍZ Zrt.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52., a továbbiakban: Hivatal) a VASIVÍZ Vas Megyei Vízforgalmi és Csatornamű Zrt. (székhely: 9700 Szombathely, Rákóczi F. út 19.; a továbbiakban: Szolgáltató) tekintetében, a vezető szakmai gyakorlatának ellenőrzése során feltárt jogsértés jogkövetkezményének megállapítása iránt hivatalból indult eljárásban meghozta a következő

HATÁROZATOT.

1./

A Hivatal megállapítja, hogy a Szolgáltató jelenlegi, a munka törvénykönyvéről szóló törvény szerinti vezetőjének szakmai tapasztalata nem felel meg a vonatkozó jogszabályi követelményeknek.

A Hivatal kötelezi a Szolgáltatót, hogy jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül gondoskodjon a jogszerű állapot helyreállításáról.

2./

A Hivatal a víziközmű-szolgáltatási tevékenység nem jogszabályi előírásoknak megfelelő folytatása miatt

**1.500.000,- Ft, azaz egymillió-ötszáz ezer forint
víziközmű-felügyeleti bírságot**

szab ki a Szolgáltatóval szemben, amelyet a Hivatal 10032000-01714373-00000000 számú pénzforgalmi számlájára történő átutalással kell megfizetnie, a határozat véglegessé válását követő **30 napon belül.**

A Hivatal felhívja a figyelmet, hogy az eljárása során kiszabott bírság meg nem fizetése esetén az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelynek behajtása iránt a Hivatal intézkedik.

A Hivatal **felhívja** a Szolgáltató figyelmét arra, hogy amennyiben a fenti felhívásoknak a megadott határidőben nem tesz eleget, a Hivatal a végrehajtást elrendeli.

A Hivatal **felhívja** a Szolgáltató figyelmét arra, hogy amennyiben a jogellenességet a Hivatal kötelezésében foglaltak szerint nem szünteti meg maradéktalanul és póthatáridőt sem kér a teljesítésre, vagy a késedelem indokát a Hivatal megalapozatlannak tartja, a Hivatal a víziközmű-szolgáltatói engedélyt visszavonhatja.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

A véglegessé vált határozat ellen közigazgatási per indítható a közléstől számított 30 (harminc) napon belül. A keresetet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a Hivatalhoz kell benyújtani. A keresetnek a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ha a keresetlevélben az ügyfél nem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság nem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdekében tárgyaláson kívül határoz.

A közigazgatási perben eljáró bíróság a jogsértés megállapítása esetén a közigazgatási cselekményt megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi.

A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a közigazgatási per illetéke 30.000 Ft, amelynek előzetes megfizetése alól jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül mentesülnek a felek.

A Hivatal eljárási költséget nem állapít meg.

A Hivatal intézkedik a határozatnak a Hivatal honlapján történő közzétételéről.

INDOKOLÁS

A Hivatal az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 99. §-a alapján, a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: **Vksztv.**) egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Vhr.**) 31. § (3) bekezdés ac) alpontjában előírt feltételek teljesülésének kivizsgálása érdekében a Szolgáltatónál ellenőrzést indított.

Az ellenőrzés tárgyát képezte a Szolgáltató vonatkozásában a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: **Mt.**) törvény szerinti vezetőjének a víziközmű-szolgáltatásban szerzett, Vhr. 31. § (3) bekezdés ac) pontja szerinti szakmai tapasztalatának vizsgálata.

Az ellenőrzés során a Hivatal felhasználta a Szolgáltató által szolgáltatott adatokat, az ellenőrzés megindításakor bekért adatokat, iratokat és nyilatkozatokat, továbbá egy alkalommal helyszíni szemlét tartott a Szolgáltató székhelyén.

A Hivatal az ellenőrzés során tapasztalt megállapításait a VKEFFO/1118-10/2020. számú jegyzőkönyvébe (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) foglalta, melyet megküldött a Szolgáltató részére.

A Hivatal a Jegyzőkönyvben értesítette a Szolgáltatót arról, hogy a Vksztv. 5/C. § (4) bekezdés b) pont alapján a jogkövetkezmények megállapítása iránt eljárást indított. A Szolgáltató a jegyzőkönyvre észrevételt tett.

A Hivatal jelen határozatát az ellenőrzés során tett adatszolgáltatások tartalmát, a Hivatal rendelkezésére álló adatokat, a helyszíni szemle tapasztalatait, továbbá a Szolgáltató észrevételét, azaz minden körülményt figyelembe véve hozta meg és az alábbi megállapításokat tette.

A Szolgáltató az ellenőrzés során arról nyilatkozott, hogy a Szolgáltatónál vezérigazgatói munkakört betöltő Molnár Miklós (an: Dénes Ilona, szül: 1962. január 31.) rendelkezik a Vhr. 31. § (3) bekezdés ac) pontjában meghatározott öt éves szakmai tapasztalattal.

A Szolgáltató álláspontját az ellenőrzés során az alábbiakkal támasztotta alá:

Molnár Miklós 2002. évtől Szombathely Megyei Jogú Város (a továbbiakban: SZMJV) Önkormányzatának képviselője, 2002-2010. között a gazdasági ügyekkel foglalkozó gazdasági bizottság tagja, 2008-2010. között a gazdasági bizottság elnöke, 2010-2019. között SZMJV alpolgármestere, 2018-2019. között SZMJV költségvetésért és gazdaságfejlesztésért is felelős alpolgármestere.

Molnár Miklós képviselői, bizottsági tagsági és elnöki minőségében, alpolgármesteri tisztségében a SZMJV Önkormányzatának a Szolgáltatót érintő, vagy egyéb víziközműszolgáltatáshoz kapcsolódó döntések előkészítésében és megalkotásában, a döntések végrehajtásában, illetőleg azok utólagos vizsgálatában folyamatosan részt vett. A Szolgáltató az ellenőrzés során csatolta a vonatkozó közgyűlési határozatokat. A Szolgáltató észrevételében kihangsúlyozta az önkormányzati képviselők kárfelelősségét és büntetőjogi felelősségét, mely a képviselői megbízatása során elkövetett jogsértő magatartások miatt fennáll. Véleménye szerint a fentiek miatt egyetlen képviselővel kapcsolatban sem merülhet fel, hogy szavazata csupán érintőlegesen járul hozzá a az önkormányzati döntéshez.

A Szolgáltató hivatkozott arra is, hogy a Vhr. 31. § (3) bekezdés a) pontja működési feltételt ír elő, nem pedig alkalmazási feltételt.

A Szolgáltató a helyszíni szemle során ismertette a SZMJV Önkormányzatának döntéshozatali folyamatait a vízdíjjal, használati díjjal, gördülő fejlesztési tervvel kapcsolatban, illetve a 2011-ig gyakorolt ármegeállapító hatósági jogköröket illetően.

A Szolgáltató az ellenőrzés során kihangsúlyozta, hogy az SZMJV Önkormányzatát, nemcsak mint ellátásért felelőst, hanem, mint a víziközmű vagyon tulajdonosát, és mint a Szolgáltató többségi tulajdonosát jogszabályban meghatározott széleskörű jogok és kötelezettségek terhelik.

A Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata vagyonáról szóló 40/2014.(XII.23.) önkormányzati rendelet értelmében SZMJV Önkormányzat Közgyűlése dönt többek között a Szolgáltató üzleti tervének, költségvetésének, számviteli törvény szerinti beszámolójának, féléves beszámolójának jóváhagyásáról, az adózott eredmény felhasználására vonatkozóan, SZMJV Önkormányzat gazdasági bizottsága dönt a Szolgáltató szervezeti és működési szabályzatának elfogadása és módosítása kérdésében.

Molnár Miklós a hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat ellátó SZOVA Szombathelyi Vagyonhasznosító és Városgazdálkodási Nonprofit Zrt. felügyelő bizottságának tagja és elnöke 2010. óta. A SZOVA Zrt. többségi tulajdonában áll a Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft., melynek tevékenységi körei között szerepel gőzellátás, villamosenergia termelés, szállítás. A Szolgáltató észrevételében kihangsúlyozta az SZMJV Önkormányzatának szerepét a Fedett Uszoda és Termál Fürdő (továbbiakban: Uszoda) működtetésében.

Az ellenőrzés során a Szolgáltató nyilatkozott, hogy az SZMJV Önkormányzat ISPA projektjében (4,5 milliárd forint összegben szennyvíztisztító telep fejlesztése, eszközbeszerzés, csatorna-hálózat fejlesztés, komposztáló), az ezzel kapcsolatos szakmai egyeztetésekben, döntéshozatalokban kiemelt szerepe volt Molnár Miklósnak.

A Szolgáltató az ellenőrzés során arról is nyilatkozott, hogy véleménye szerint az öt éves szakmai tapasztalat meglétét a személyi állomány tekintetében kell vizsgálni, és a vezető és annak helyettesei vonatkozásában összességében kell rendelkezni az öt éves tapasztalattal.

Az ellenőrzés során a Szolgáltató felhívta a Hivatal figyelmét arra, hogy a vezérigazgatói kinevezésről hozott közgyűlési határozatot az igazgatóság egyik tagja megtámadta a bíróság előtt, a közgyűlési határozat felülvizsgálata iránti per a Szombathelyi Törvényszéken folyamatban van.

A Szolgáltató az ellenőrzés során kifogásolta, hogy az ellenőrzés önállóan csak a vezetőre vonatkozik, míg álláspontja szerint a Hivatal a vezető és annak helyettesei tekintetében jogosult az eljárást lefolytatni, és azt is kizárólag csak víziközmű-szolgáltatói engedélyezési eljárásban. Kérelmezte az ellenőrzés kiterjesztését a vezető helyetteseire, illetve javasolta annak vizsgálatát, hogy a Hivatal rendelkezik-e megfelelő hatáskörrel és illetékességgel az ellenőrzés lefolytatására.

A Szolgáltató az ellenőrzés során kifogásolta továbbá, hogy az ellenőrzés tárgyaként a vezető tisztségviselő szakmai gyakorlatának ellenőrzése szerepel. Kifejtette, hogy a Szolgáltató vezető szerve az Igazgatóság, Molnár Miklós a vezérigazgatói feladatokat nem vezető tisztségviselőként, hanem cégvezetőként látja el.

A Szolgáltató az ellenőrzési jegyzőkönyvre tett észrevételében az ellenőrzés során már megtett nyilatkozatait ismételten megerősítette, valamint kiegészítette az alábbiakkal:

A Szolgáltató észrevételében ismételten javasolta a Hivatal részére az SZMJV Önkormányzatának illetve Polgármesteri Hivatalának megkeresését, illetve javaslatot tett további tanúk meghallgatására.

A Szolgáltató észrevételében kifogásolta, hogy a Hivatal a Jegyzőkönyvben csupán két évet, 2018-2019. jelölt meg Molnár Miklós alpolgármesteri időszakának, holott ezt a tisztséget kilenc éven keresztül látta el.

A Szolgáltató észrevételében felhívta a Hivatal figyelmét, hogy jogalkalmazóként köteles az Ákr. 2. § (2) bekezdésében is rögzített törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének eleget tenni.

A Szolgáltató észrevételében felhívta továbbá a Hivatal figyelmét Magyarország Kormánya 40/2020. (III.11.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzetre. Az MNV Zrt. a Szolgáltatót 2020. március 12-én felvette az un. „létfontosságú infrastruktúra részét képező” állami cégek listájába. A Szolgáltató folyamatos együttműködő kapcsolatot tart fenn az Operatív Törzs és a Honvédelmi Irányító Törzs tagjaival. A Szolgáltató a veszélyhelyzet alatt kiemelten fontosnak tartja az ellátásbiztonság és ellátási felelősség alapelveinek érvényesítését. A Szolgáltató észrevételében kihangsúlyozta a vezérigazgatói felelősség, vezérigazgatói szerep fontosságát a veszélyhelyzet idején.

A Szolgáltató észrevételét 2020. május 18-án kelt nyilatkozatában az alábbiakkal egészítette ki: A Szolgáltató kifogásolta, hogy a Hivatal az Ákr. 99. § alapján indított egyedi ellenőrzést. Álláspontja szerint a Hivatalnak a Vksztv. 5/A. § (2) bekezdése alapján kizárólag átfogó ellenőrzés, célellenőrzés és utóellenőrzés lefolytatására van jogszabályi felhatalmazása, az Ákr. alapján indított ellenőrzéssel megsértette a rendeltetésszerű hatósági jogalkalmazás és hatósági jogkörrel visszaélés tilalmának jogelvéit. Mindezekből következik, hogy a jogszabálysértéssel megszerzett bizonyítékok bizonyítékként nem használhatóak fel, a jogszabálysértő ellenőrzés megállapításai alapján nem indítható eljárás és jogkövetkezmények sem állapíthatóak meg. Szolgáltató kifejtette azt is, hogy az ellenőrzés során kialakított jogértelmezés nem felel meg a jogalkotó szándékának sem, mivel nem feltételezhető hogy az lett volna a szándék, hogy egy ágazatban a vezetők csak az adott ágazaton belülről kerülhetnének kinevezésre. A Szolgáltató kifogásolta, hogy a Hivatal az ellenőrzést a Szolgáltató vezetőjének kinevezésével kapcsolatos állásfoglalás kérésre, bejelentésekre és a tárgyban kialakult közérdeklődésre tekintettel indította meg.

A Hivatal az ellenőrzés megállapítása, valamint a beérkezett észrevételekben foglaltak értékelése alapján az alábbiakat állapította meg.

1. Az önkormányzati tisztségviselőként szerzett szakmai tapasztalattal kapcsolatos megállapítások

A Szolgáltató adatszolgáltatása, nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy Molnár Miklós kizárólag SZMJV Önkormányzata, mint ellátásért felelős képviselőjeként, bizottsági tagként és bizottsági elnökként, illetve alpolgármesterként vett részt víziközmű-szolgáltatással összefüggő döntések előkészítésben, meghozatalában.

A Hivatal - amint azt a Jegyzőkönyvben kifejtette - azon az állásponton van, hogy bár az önkormányzatnak nem csak ellátásért felelősként, hanem a közművagyon tulajdonosaként, a Szolgáltató többségi tulajdonosaként is vannak a víziközmű-szolgáltatást, vagy a Szolgáltatót

érintően feladatkörei, jogai és kötelezettségei, az önkormányzatok víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos feladatai, kötelezettségei érintőlegesen tekinthetők a víziközmű-üzemeltetést napi szinten ellátó víziközmű-szolgáltatók tevékenységéhez képest.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok köre jóval szélesebb a víziközmű-szolgáltatásnál és településfejlesztésnél.

Molnár Miklós képviselői, bizottsági és alpolgármesteri tevékenysége során részt vett a víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos döntésekben is, azonban tevékenysége nem korlátozódott speciálisan a víziközmű-szolgáltatásra.

Ahogy a Szolgáltató maga is elismerte észrevételében: *„Teljesen életszerűtlen azt feltételezni, hogy akár egy önkormányzati képviselő, akár alpolgármester, a feladatok megosztása mellett is specializálódna és kizárólag vagy túlnyomó többségben a víziközmű-szolgáltatás témakörében fejtené ki tevékenységét.”*

A Szolgáltató észrevételében tett kijelentésében maga is egyértelműen elismeri az önkormányzat szerepének érintőlegességét és alátámasztja a Hivatal álláspontját.

A Hivatal álláspontja szerint a jogszabályban előírt *„víziközmű-szolgáltatásban szerzett szakmai tapasztalat”* kifejezést nyelvtanilag értelmezve megállapítható, hogy a jogalkotó a vezetőtől a víziközmű-szolgáltatásban, tehát hangsúlyozottan a víziközmű-szolgáltatáson belül szerzett szakmai tapasztalatot vár el. A *„víziközmű-szolgáltatásban”* kifejezés azt jelenti, hogy a víziközmű-szolgáltatói tevékenységhez szorosan kötődő tevékenységet vár el a jogalkotó, és nem érintőlegesen szerzett tapasztalatokat.

Megállapítható, hogy Molnár Miklós nem volt alkalmazottja víziközmű üzemeltetést folytató víziközmű-szolgáltatónak, sem olyan más szervezetnek, amelynek feladata vagy tevékenységi köre speciálisan a víziközmű-szolgáltatás, vagy a víziközmű-szolgáltatási tevékenység hatósági szakmai felügyelete.

A Hivatal egyetért a Szolgáltató észrevételében tett azon okfejtéssel, miszerint a szakmai tapasztalat megszerzése nem kizárólag a munka törvénykönyve szerinti alkalmazotti jogviszony tekintetében fogadható el, továbbá a víziközmű-szolgáltatónál alkalmazottként betöltött egyes munkakörök sem jelentenek víziközmű-szolgáltatói szakmai tapasztalatot. A Hivatal álláspontja szerint a munkavégzésre irányuló bármely jogviszony minősítése során a Hivatalnak egyedileg mérlegelnie kell az eset körülményeit.

A Hivatal az ellenőrzés során megállapította, hogy a Szolgáltató Molnár Miklós esetében nem tudott olyan – alkalmazotti, megbízási, vagy bármely egyéb munkavégzésre irányuló – jogviszonyt igazolni, amely a víziközmű-szolgáltatásban szerzett öt éves szakmai tapasztalat meglétét alátámasztotta volna.

A SZOVA Szombathelyi Vagyonhasznosító és Városgazdálkodási Nonprofit Zrt. felügyelő bizottságának tagjaként és elnökeként a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szakmai tapasztalat, valamint az energetikai területen szerzett gyakorlat a víziközmű-szolgáltatás szempontjából nem vehető figyelembe. Nem vehető figyelembe továbbá az Uszoda működtetésében kifejtett tevékenység sem, mivel az – amint azt a Szolgáltató észrevételében elismerte – szintén nem minősül víziközmű-szolgáltatásnak.

Fentiek alapján a Hivatal a Szolgáltató észrevételében foglaltakat nem fogadta el.

Az alpolgármesteri tisztség betöltésének időtartamára vonatkozó Szolgáltató által tett észrevétel alapján az alábbiak voltak megállapíthatók.

Szolgáltató a 2020. február 6-án kelt nyilatkozatának 2. oldalán előadta, hogy Molnár Miklós 2018-2019. között Szombathely Megyei Jogú Város költségvetésért és gazdaságfejlesztésért is felelős alpolgármestere volt. Ugyanezen nyilatkozat 3. oldala ezzel szemben azt tartalmazza, hogy fenti tisztség betöltésére 2010-2019. között került sor. A Hivatal a jegyzőkönyv kiadásakor a nyilatkozat 2. oldalán tett nyilatkozatot tekintette relevánsnak.

E tekintetben a Szolgáltató észrevételét a Hivatal elfogadja, és a tényállás részeként rögzíti, hogy Molnár Miklós az alpolgármesteri tisztséget 2010-2019. között töltötte be.

A tényállás fenti pontosítása az ügy érdemét nem érinti.

2. A vezetői és helyettesei szakmai tapasztalatának együttes értékelése

Amint azt a Hivatal a Jegyzőkönyvben kifejtette, a Hivatal nem osztja a Szolgáltató azon álláspontját, miszerint az öt éves szakmai tapasztalat szempontjából a vezetőt és helyetteseit együttesen kell figyelembe venni, az alábbiak miatt.

A Vhr. 31. § (3) bekezdés a) pontja a munka törvénykönyvéről szóló törvény szerinti vezetőjére és annak helyetteseire vonatkozóan – személyenként teljesülő – két konjunktív feltételt ír elő:

- a jogszabályban meghatározott, megfelelő végzettséggel, szakképesítéssel, valamint
- legalább 5 éves víziközmű-szolgáltatásban szerzett szakmai tapasztalattal kell rendelkezzenek.

Fentiek alapján mind a vezetőknek, mind a helyetteseiknek egyaránt rendelkezniük kell a víziközmű-szolgáltatói engedély kiadásának időpontjában, és azt követően az engedély hatálya alatt folyamatosan az előírt 5 éves víziközmű-szolgáltatásban szerzett szakmai tapasztalattal.

A Hivatal álláspontja szerint a feltételek megvalósulása tekintetében ugyanaz az értelmezés vonatkozik a szakmai tapasztalat időtartamára, mint a végzettségre, szakképesítésre vonatkozó előírásra is. Ellenkező értelmezési mód esetében a Vhr. 31. § (3) bekezdés aa) és ab) alpontjai alapján elegendő lenne az is, ha a vezető és helyettesei közül csak egy valaki rendelkezne az előírt megfelelő végzettséggel, vagy szakképesítéssel, a többi vezetőtől pedig nem kellene semmiféle végzettséget elvárni.

A Vksztv. indokolásának „Általános indokolás – I. Jogszabályi keretek” utolsó bekezdése a következőket mondja ki a törvény megalkotásával kapcsolatban:

„A hatályos szabályozás azonban adós maradt a víziközmű-szolgáltatás alapelveinek, ellátási feltételeinek, és - tekintettel az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés és -tisztítás kiemelt jelentőségére - a víziközmű-szolgáltatókkal szembeni szakmai, gazdasági és jogi követelmények meghatározásával. Ezért szükségessé vált a víziközművekre és a víziközmű-szolgáltatásra vonatkozó életviszonyok önálló törvényben való szabályozása.”

Ebből következően a Hivatal álláspontja szerint a jogalkotó célja az volt, hogy a víziközmű-szolgáltató valamennyi vezetője megfelelő végzettséggel, szakképesítéssel és szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek közül kerüljön ki.

A Hivatal álláspontja szerint a jogalkotó szándéka elsősorban a törvény indoklásából ismerhető meg. A Vksztv. indoklása alapján a 2011. évben kialakított új jogszabályi környezet (mely a később megalkotott Vhr.-el kiegészülve nyerte el végleges formáját) létrehozásának célja a víziközmű-szolgáltatókkal szembeni szakmai követelmények lehető legmagasabb szintre emelése volt. Erre figyelemmel a Vhr. részletszabályai megalkotása során a jogalkotó szándéka egyértelműen arra irányult, hogy a szolgáltatók vezetői a víziközmű-szolgáltatási ágazatban gyakorlatot szerzett szakemberek közül kerüljenek ki.

Fentiek alapján a Hivatal honlapján található – Szolgáltató által hivatkozott –, a Vhr. 31. § (3) bekezdésére vonatkozó, 2014. augusztus 29-én kelt „Tájékoztatás víziközmű-szolgáltatásról szóló törvényről” című dokumentumban foglalt értelmezés továbbra is érvényes, a tájékoztatásban szereplő „együtt számított időtartam” az 5 éves időszakra vonatkozik, és nem az egyes vezetők és helyettesek összesített tapasztalatára. Azaz csupán azt jelenti, hogy a vezetőknek, és a helyetteseinek egyaránt rendelkezniük kell az előírt 5 éves víziközmű-szolgáltatásban szerzett szakmai tapasztalattal, azonban ezen időszaknak összesítetten kell fennállnia, nem feltétlenül szükséges megszakítás nélküli gyakorlatnak lennie.

Fentiek alapján a Hivatal a Szolgáltató észrevételében foglaltakat nem fogadta el.

3. A vezérigazgatói munkakörre vonatkozó megállapítások, az ellenőrzés tárgyának meghatározása

A Szolgáltató a Hivatalt 2020. január 14-én kelt levelében tájékoztatta az jelenlegi vezérigazgató kinevezéséről. A Szolgáltató tájékoztató leveléhez csatolta a munkaszerződés mellett a vezérigazgatói munkakörre vonatkozó munkaköri leírást is.

A vezérigazgatói munkakörre vonatkozó munkaköri leírás 12. pontja a vezérigazgatói munkakör betöltéséhez az alábbi két szakmai feltétel teljesülését írja elő:

1. *Iskolai végzettség: 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet 31. §-a szerint*
2. *Szakmai tapasztalat: 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet 31. §-a szerint*

Az idézett munkaköri leírás egyértelműen igazolja, hogy a Szolgáltató a vezérigazgatóval szemben maga is elvárásnak tekinti a jogszabályban előírt víziközmű-szolgáltatásban szerzett öt éves szakmai tapasztalat meglétét.

Az ellenőrzéssel érintett személy tekintetében megállapítható volt, hogy a Vhr. 31. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltételeknek a szolgáltató munka törvénykönyve szerinti vezetője tekintetében kell fennállniuk.

Az Mt. 208. § (1) bekezdése szerint „*vezető állású munkavállaló a munkáltató vezetője, valamint a közvetlen irányítása alatt álló és - részben vagy egészben - helyettesítésére jogosított más munkavállaló (a továbbiakban együtt: vezető).*”

A Hivatal álláspontja szerint a víziközmű-szolgáltató vezérigazgatói pozíciója teljes mértékben megfelel az Mt. fenti fogalom-meghatározásának.

Ezt az álláspontot támasztja alá a Szolgáltató 2020. január 14. napján kelt, a Hivatalhoz címzett bejelentése, amelyben arról tájékoztatták a Hivatal, hogy a „Vhr. 31. § (3) a) szerinti munkakörökben az alábbi változások álltak be: 2020. január 1. napjától a vezérigazgató Molnár Miklós”.

A Szolgáltató hatályos Alapszabályának XI. fejezet 1./ pontja értelmében a társaság napi munkáját és munkaszervezetét a (közgyűlés által választott) Vezérigazgató irányítja és ellenőrzi a jogszabályok és az Alapszabály keretei között, illetve a közgyűlés és az Igazgatóság döntéseinek megfelelően.

Ezt az álláspontot támasztja alá továbbá az is, hogy a 2020. január 13-án kelt munkaszerződés 2.1. pontja és 2.1. d) alpontja szerint a vezérigazgató irányítja a Részvénytársaságot, illetve ellátja a vezetésével kapcsolatos feladatokat, amelyeket az ügyrend tartalmaz.

A Hivatal jelen eljárás megindításakor az eljárás tárgyát a cégnyilvántartás adatai alapján határozta meg, ahol Molnár Miklós a cégjegyzésre jogosultak között az egyedüli önálló képviselőre jogosultként „vezérigazgató (vezető tisztségviselő)” megjelöléssel szerepel.

Fentiek alapján a Hivatal álláspontja szerint a vezérigazgató a Szolgáltató vezető tisztségviselőjének minősül, az ellenőrzés tárgyának meghatározása helyes volt, így az észrevételben foglaltakat e tekintetben sem fogadta el.

4. A Hivatal a hatáskörével kapcsolatos és egyéb eljárásjogi kérdések

A Vksztv. 3. § (1) bekezdése szerint a víziközmű-szolgáltatással összefüggő közigazgatási hatósági ügyekben, illetve hatósági ellenőrzésekben – az e törvényben meghatározott kivételekkel – a Hivatal jár el.

A Vksztv. 3 § (2) bekezdése szerint a Hivatal eljárására az Ákr. szabályait az e törvényben meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az Ákr. 8. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben nem említett közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozó jogszabályok e törvény rendelkezéseitől csak akkor térhetnek el, ha azt e törvény kifejezetten megengedi.

Az Ákr. 8. § (3) bekezdése alapján más jogszabály az Ákr. szabályaival összhangban álló, kiegészítő eljárási rendelkezéseket állapíthat meg.

Az Ákr. 99. § szerint a hatóság – a hatáskörének keretei között – ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítését.

Az Ákr. 8. § szövege és szellemisége alapján látható, hogy a korábbi eljárási jogszabályoktól eltérően az Ákr. nem ismeri a részlegesen kivett (külön tartott) és a privilegizált eljárásokat, így a kivett eljárásokat leszámítva minden eljárástípusban az Ákr. elsődlegesen alkalmazandó. Az Ákr. az egyes eljárásokhoz szükséges rugalmasságot a speciális jellegű felhatalmazó rendelkezésekkel teremti meg, melyek az adott jogintézmény tekintetében, konkrétan meghatározott körben eltérést engednek a kódextől az ágazati joganyag számára. Az ellenőrzésre vonatkozó szabályok között ilyen eltérést engedő rendelkezés kizárólag a kérelemre induló ellenőrzések tekintetében tartalmaz (Ákr. 100. § (2) bekezdés c) pont).

Fenti jogszabályhelyek összevetésével megállapítható, hogy mivel az Ákr. 99. § nem enged eltérést az Ákr. szabályai alól, azok minden hatósági ellenőrzésben alkalmazandók, más jogszabály – jelen esetben a Vksztv. – csak kiegészítő szabályokat alkothat. Az eseti, vagy a jogirodalomban használt kifejezés szerint témaellenőrzésre azért nem kellett – és nem is lehetett – külön szabályt alkotni, mert azt az Ákr már tartalmazza, a 99. §-ban, egy egyedi ügyben, egy ügyfél tekintetében a jogszabályban foglaltak betartásának ellenőrzéseként. Amennyiben a Vksztv. ezen ellenőrzés típusra szabályozást tartalmazna, az az Ákr. 8. § (2) bekezdésébe ütközne.

Mindezekre figyelemmel a Hivatal minden, a Vksztv.-ben és a Vhr.-ben írt rendelkezés betartását ellenőrizheti a víziközmű-szolgáltatóknál akár eseti ellenőrzés, akár rendszeres, átfogó ellenőrzés keretei között.

A Vksztv. 5/A § rendelkezései alapján előírt ellenőrzéstípusok - átfogó ellenőrzés, céllenőrzés, utóellenőrzés - a Hivatal részére rendszeres jelleggel kötelezően előírt ellenőrzési formák. Ezen ellenőrzéseket a Hivatal adott évre előre meghatározott ellenőrzési terv alapján rendszeres jelleggel folytatja le. Ezen ellenőrzések lefolytatására valóban a Vksztv. 5/A § kötelezi a Hivatalt, de a Vksztv-n alapuló rendszeres jellegű ellenőrzési kötelezettség nem jelenti azt, hogy a Hivatal ne folytathatna le a jogszabályban foglalt rendelkezések betartásának ellenőrzése érdekében egyedi ügyekben eseti jelleggel ellenőrzéseket. Ilyen esetekben a Hivatal az Ákr. 99. § alapján indít ellenőrzést, de az Ákr. mellett bizonyos kérdésekben alkalmaznia kell különös szabályként (lex specialis) a Vksztv. és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban MEKH Tv.) egyes rendelkezéseit is.

A Vksztv. és Vhr., mint ágazati jogszabályok érvényre juttatása nem valósulhatna meg kizárólag a Vksztv. 5/A § szerinti ellenőrzéstípusok alkalmazásával. Amennyiben a Hivatal kizárólag átfogó ellenőrzés, céllenőrzés, vagy utóellenőrzés formájában folytathatna le ellenőrzéseket, ez az Ákr. szerinti hatékonyság elvének sérelmével is járna. Nyilvánvaló, hogy amennyiben a Hivatal a rendelkezésére álló adatok alapján azt valószínűsíti, hogy egyetlen víziközmű-szolgáltató tevékenysége ütközik valamely ágazati jogszabályi rendelkezésbe, célszerűtlen és szükségtelen volna az ellenőrzés lefolytatása a jogszabálysértésben nem érintett más víziközmű-szolgáltatók tekintetében céllenőrzés formájában, vagy jogszabálysértésben nem érintett más jogszabályi rendelkezések tekintetében átfogó ellenőrzés formájában. Ilyen esetekben tehát az Ákr. 99. § alapján indít ellenőrzést a Hivatal, adott víziközmű-szolgáltató adott jogszabálysértésére fókuszálva.

Amennyiben a Hivatalnak az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására – a jogérvényesülés megfelelő teljesülése érdekében – az Ákr. 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból megindítja az eljárást.

A jogszabály nem zárja ki, hogy a tudomásszerzés alapjául szolgáljon akár egy közérdekű bejelentés, állásfoglalás kérés, de még akár egy közérdeklődés tárgyául szolgáló sajtóhír is. A Hivatal a rendelkezésére álló bizonyítékokat mérlegeli, és amennyiben ezek alapján jogszabálysértést valószínűsít, hivatalból megindítja az ellenőrzést.

A teljes személyi állományra, illetve a vezető helyetteseinek szakmai tapasztalatára vonatkozóan a Hivatal szükségtelennek tartotta az ellenőrzés kiterjesztését. A VKEFFO_2017/162 ügyiratszámú átfogó ellenőrzés megállapításaira tekintettel a vezető helyetteseivel kapcsolatban nem áll a Hivatal rendelkezésére olyan adat, amely a jogsértést

valószínűsíteni. A Szolgáltatóval szemben VKEFFO/1418/2020 ügyszámon jelenleg átfogó ellenőrzés van folyamatban, melynek részét képezi a teljes személyi állomány vizsgálata.

Fentiek alapján a Hivatal a Szolgáltató észrevételeiben foglaltakat nem fogadta el.

A vezérigazgatói kinevezésről szóló közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt indított per a Hivatal álláspontja szerint sem a Hivatal Vksztv. 3. § (1) bekezdésén alapuló hatáskörét, sem a jelen eljárást nem érinti. A felülvizsgálati per tárgya a vezérigazgatói kinevezésről szóló közgyűlési határozat jogszerűsége a Vhr. és Vksztv. alapján. Megállapítható azonban, hogy a bíróság a felülvizsgálati eljárás során a Vhr. 31. § (3) bekezdésében foglalt követelmények teljesülését nem vizsgálhatja, mivel ilyen ellenőrzés lefolytatása a Vksztv. 3. § (1) bekezdése alapján a Hivatal hatáskörébe tartozik.

5. Egyenlő bánásmód követelménye

A Hivatal eljárásai során biztosítja az ügyféli alapjogok, közöttük a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését is, azonban az eljárási és anyagi jogszabályok változásai számos változást hoztak a hivatal eljárási gyakorlatában 2013-hoz képest.

Ebben a körben kiemelés érdemel, hogy az Ákr. hatályba lépése előtt az ügyfeleknek lehetősége nyílt arra, hogy a kérelemben, vagy a Hivatal felhívására nyilatkozatot tegyenek valamely tényről. A korábbi eljárási kódex – hasonlóan a most hatályos Ákr.-hez – előírta az Ügyfél jóhiszemű eljárási kötelezettségét, valamint ennek vélelmét, így a víziközmű-szolgáltatói működési engedélyezési eljárás során benyújtott szakmai tapasztalatról szóló nyilatkozatot a Hivatal valószínűleg fogadhatta el minden víziközmű-szolgáltató esetében.

Az Ákr. hatályba lépésével azonban 2018. év elején változott a MEKH Tv.5/F. § (5) bekezdése, amelynek jelenleg is hatályos rendelkezése értelmében a Hivatal előtti hatósági eljárásban az ügyfél nyilatkozata a hiányzó bizonyítékot már nem pótolja.

Ennek megfelelően 2018 januárjától a Hivatal – többek között – a vezetők szakmai tapasztalatáról szóló nyilatkozatokat sem fogadhatja el, azt a megfelelő dokumentumokkal és igazolásokkal alá kell támasztani.

Fentiekon túlmenően a Vksztv. hatályba lépése előtt közel 400 gazdasági társaság végzett víziközmű-szolgáltatást, míg 2020-ban ez a szám már csak 40. Az integráció első és legfontosabb lépése a 2013 tavaszán esedékes első engedélyezési eljárás volt, amelyet követően 47 gazdasági társaság kapott víziközmű-szolgáltatói minősítést, és folytathatta a tevékenységét. Látható, hogy a jelentős, közel 90 százalékos csökkenés során a Hivatalnak elsősorban az átalakuló piac működését, és a felhasználók ellátásbiztonságát kellett biztosítani, valamint meg kellett teremtenie a hazai víziközmű-szolgáltatás felügyeleti alapjait.

Ennek megfelelően a Hivatal a hangsúlyos feladatokra fordította a többleterőforrásokat, és a vezetők gyakorlati idejének igazolásával kapcsolatban – összhangban az akkor hatályos jogszabályokkal – elfogadta a víziközmű-szolgáltatók nyilatkozatait, ezek tartalmát csak a későbbi átfogó ellenőrzések folyamán vizsgálta meg.

Fentiek alapján a Hivatal a Szolgáltató észrevételében foglaltakat nem fogadta el.

6. Ellátásbiztonság

A Hivatal döntéshozatala során figyelemmel volt az ellátásbiztonság és ellátási felelősség elveinek érvényesülésére, továbbá a 40/2020. (III.11.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzetre. A Hivatal a kialakult járványügyi helyzetről folyamatosan tájékozódik és ennek megfelelően teszi meg a szükséges intézkedéseket, illetve hozza meg a szükséges döntéseket.

A víziközmű-szolgáltatók működése jogszerűségének vizsgálata és biztosítása továbbra is a Hivatal kiemelt feladata, amellyel az ellátásbiztonságot és a szolgáltatás megfelelő színvonalát biztosítja.

Fentiek alapján a Hivatal a Szolgáltató észrevételében foglaltakat nem fogadta el.

7. Döntés a bizonyítási indítványról

A Szolgáltató bizonyítási indítványáról a Hivatal a VKEFFO/2034-1/2020. számú végzésben döntött, az ott írt indokok alapján a bizonyítási indítvány elutasításra került.

Összegezve a Hivatal megállapította, hogy a Szolgáltató megsértette a vezető szakmai tapasztalatára vonatkozó jogszabályi követelményeket, mivel a munka törvénykönyve szerinti vezető víziközmű-szolgáltatásban szerzett szakmai tapasztalata nem éri el az öt évet.

A jogkövetkezmény megállapítása során a Hivatal a következőket vette figyelembe.

A Vksztv. 41. § (1) bekezdése szerint: *„A jogkövetkezmények alkalmazásakor a Hivatal mérlegeli a jogsértés körülményeit, különös tekintettel*

- a) a jogellenes magatartás súlyára (az ellátás veszélyeztetésének mértékére, a magánérdekek sérelmének körére, kiterjedtségére) és a felróhatóság mértékére;*
- b) a jogsértő állapot fennállásának időtartamára;*
- c) a jogsértéssel okozott vagyoni hátrány mértékére, a jogsértéssel elért vagyoni előny mértékére;*
- d) korábbi jogsértő magatartásra;*
- e) a Hivatal eljárását megelőzően a jogsértő állapot megszüntetése érdekében végzett tevékenységre;*
- f) a jogsértő állapot megszüntetésére hozott intézkedéseket segítő magatartásra.”*

A Vksztv. 40/B. § (2) bekezdése szerint: *„Víziközmű-felügyeleti bírság szabható ki, ha a víziközmű-szolgáltató:*

- a) a víziközmű-szolgáltatási vagy a víziközmű-üzemeltetési tevékenységét - a vízügyi hatóság hatáskörébe nem tartozó esetkörben - neki felróható módon nem a jogszabályi vagy hatósági előírásoknak megfelelően folytatja,*

.....

e) felelősségét a Hivatal az 5/A. §-ban és az 5/E. § (7) bekezdésben meghatározott hatáskörében eljárva állapítja meg,

A Vksztv 2. számú mellékletének II.1. pont alapján a kiszabható bírság összege legalább 1 millió forint, a kiszabható bírság felső határa pedig 100 millió forint.

Jelen ügyben a megfelelő jogkövetkezmény kiválasztásakor a Hivatal a Vksztv.-ben foglalt körülményeket egyenként és összességében is értékelte, az alábbiak szerint.

A bírság megállapítása során a Hivatal súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a Szolgáltató felróható módon sértette meg a vezető képesítésére vonatkozó szabályokat. A Szolgáltató 2019. október 31-én kelt levelében külön állásfoglalást kért a Hivataltól arra vonatkozóan, hogy szakmai tapasztalat időtartamát a vezető és helyettesei tekintetében személyenként kell-e figyelembe venni. A Hivatal KSFO_2019/682-2 (2019) számú állásfoglalásában tájékoztatta a Szolgáltatót, hogy a Vhr. 31. § (3) bekezdés a) pontja a cégvezetőre és helyetteseire személyenként vonatkozó feltételeket ír elő. Megállapítható, hogy a Szolgáltató az előzetesen kiadott hivatali állásfoglalás ellenére nevezett ki olyan vezetőt, aki nem felel meg a jogszabályi feltételeknek.

Súlyosító körülményként került figyelembe vételre továbbá a jogellenes magatartás súlya, mivel a víziközmű-szolgáltató személyzeti feltételeire vonatkozó jogszabályi előírások betartása kiemelkedő jelentőségű az ellátásbiztonság, valamint a szolgáltatás színvonalának biztosítása szempontjából.

Enyhítő körülményként értékelte a Hivatal, hogy a Szolgáltató tekintetében korábban bírság kiszabására okot adó jogsértés nem került feltárássra.

Fentiekre tekintettel a Hivatal víziközmű-felügyeleti bírság kiszabását látta indokoltnak, a kiszabandó bírság mértékét pedig 1,5 millió forintban, a minimális bírság összeg közelében határozta meg.

A határozat a hivatkozott jogszabályokon és az Ákr. 80. § (1) bekezdésén, valamint a 81. § (1) bekezdésének rendelkezésein alapul. Az eljárási költségről az Ákr. 129. §-a alapján rendelkezett a Hivatal.

Az Ákr. 116. § (1) bekezdése, valamint az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja a Hivatal döntésével szemben kizárja a fellebbezést, az Ákr. 112. §-a és 114. § (1) bekezdése alapján a jelen döntés ellen közigazgatási per indítható.

A Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 13. § (11) bekezdése állapítja meg, figyelemmel a Kp. 12. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatást a Hivatal az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a Kp. 77. § (2) bekezdése alapján adta meg. A közigazgatási perben hozható döntésekről a Hivatal a Vksztv. 4. § (1) bekezdése, valamint a Kp. 89. §-a alapján adott tájékoztatást. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per illetékének mértékét és

az illetékfeljegyzési jogot az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, és a 62. § (1) bekezdés h) pontja biztosítja.

Jelen határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése és a 85. § (5) bekezdése alapján a közlés napján véglegessé válik. A véglegessé vált, véglegesítő záradékkal ellátott határozatot a Vksztv. 3. § (7) bekezdése alapján a Hivatal a honlapján közhírré teszi. Az ügyfél a véglegesítő záradékkal ellátott határozatról hiteles másolatot kérhet.

A Hivatal feladat- és hatáskörét a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: **MEKH tv.**) 3. § (2) bekezdés e) pontja, továbbá a Vksztv. 3. § (1) bekezdése, illetékességét a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja és 1. § (3) bekezdés b) pontja, illetve a MEKH tv. 1. §-a határozza meg. Az eljárás speciális szabályait a Vksztv. tartalmazza.

Kelt: Budapest, elektronikus bélyegző szerint

dr. Dorkota Lajos
elnök
nevében és megbízásából:

dr. Szalóki Szilvia
közzolgáltatásokért felelős
elnökhelyettes

A döntésről értesülnek:

1. Vasivíz Zrt.
2. Hivatal – Irrattár

(elektronikus úton)
(elektronikus úton)